

September

OVOCIE DUCHA SVÄTÉHO

IX.

VERNOSŤ

Vernosť pochádza od slova viera a je v prvom rade vyjadrením našej lojálnosti voči Bohu a jeho učeniu. Vernosť formuje naše myslenie a konanie. Dá sa opísať aj ako spoľahlivosť, dôveryhodnosť. Boh sa na nás môže spoľahnúť, že budeme jeho dôveryhodnými svedkami. Vernosť Bohu je odpoveďou na jeho vernosť človeku, na jeho vernosť celému stvoreniu od počiatku sveta. Boh vždy bol, je a bude verný, a preto nám neustále preukazuje svoje milosrdenstvo. Vernosť a milosrdenstvo spolu hlboko súvisia. Vernosť Bohu je základom vernosti voči ľuďom, znamená stálosť vo vzťahu, istotu a zároveň ochotu sa stávať lepším človekom, obnovovať sa v Duchu Svätom, ktorého ovocím je skutočná vernosť.

☞ V **Starom zákone** je najčastejšou témou vzťahu Boha a vyvoleného národa práve vernosť a nevera. Praotec **Abrahám** – muž verného srdca (porov. Neh 9,8) veril v Božie prisľúbenia. Nepochyboval, že Boh má moc splniť to, čo prisľúbil, aj keď už bol starý a jeho manželka Sára tiež. Je vzorom vernosti, tak ako ďalší veľkí muži vyvoleného národa, ktorý vzišiel z jeho lona, avšak ešte viac z jeho viery a vernosti.

Patriarcha **Jozef** dokázal zostať verný Bohu, svojmu poslaniu a svojmu svedomiu aj napriek nepriazni a závidi svojich bratov a napokon aj v pohanskom prostredí, predaný, pozbavený dobrého mena, odsúdený, bol nakoniec za svoju vernosť povýšený – ako predobraz Ježiša Krista. Izraeliti verili, že v Egypte nezostanú dlho a že ich čaká zaslúbená zem, ako to Boh prisľúbil Abrahámovi. Preto sa snažili žiť pospolu a zachovať si svoje náboženstvo neporušené a čisté. **Mojžišovi**, ktorého si Boh vyvolil pre jeho vernosť a pokoru (porov. Sir 45,4), zjavuje Boh svoje meno: *Ja som, ktorý som*, čím vlastne vyjadruje svoju vernosť, že je neustále prítomný pri svojom ľude: *Ja som, ktorý som tu, pri vás*. Sprevádza Izraelitov na púšti mnohými zázrakmi, dáva im pokrm i vodu, hoci reptali proti nemu, dáva im víťaziť nad nepriateľmi, uzatvára s nimi zmluvu na hore Sinaj a odovzdáva im Desatoro prikázaní ako základ a podmienky dodržania tejto zmluvy. Tento nový vzťah Pána s ľuďmi je často prirovnávaný k manželstvu a modloslužba a nevera voči Bohu sa označuje ako cudzoložstvo či smilstvo (porov. Iz 1,24; Jer 2,2; Ez 16,8).

Predovšetkým v Knihe proroka **Ozeáša** je Boh vykreslený ako ženích, ktorý túži po svojej neveste a hoci mu je neverná, chce jej vyspievať svoju lásku i svoju bolesť, zasnúbiť si ju v milosrdenstve a vernosti, neustále jej odpúšťa a znova a znova jej ponúka svoju lásku (porov. Oz 2,21-22). Vernosť je zároveň materinskou vlastnosťou Boha: „Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba“ (Iz 49,15).

Žalmy sú naplnené oslavou Božej vernosti: „Pánovo milosrdenstvo chcem ospevovať naveky; po všetky pokolenia hlásať svojimi ústami tvoju vernosť“ (Ž 89,2). „Tvoju spravodlivosť si v srdci neskrývam,

rozprávam o tvojej vernosti a o tvojej spáse... (Ž 40,11). „Do tvojich rúk porúčam svojho ducha; ty si ma vykúpil, Pane, Bože verný“ (Ž 31,6).

⇨ Zmluva Boha s Izraelom je predobrazom **novej zmluvy**, ktorú uzavrel a svojou vlastnou krvou potvrdil Ježiš na kríži. On je ten verný Boží služobník pripravený plniť Otcovu vôľu. Svätý Pavol vo svojich listoch často spomína Ježišovu vernosť a vyzýva kresťanov nasledovať túto vernosť a zotrvať vo viere až do smrti. Vernosť vykúpeného človeka nie je len prirodzenou vytrvalosťou, akú majú napr. športovci, ktorí sa snažia za každú cenu vydržať, aby dosiahli vytúžený cieľ. Pozrime sa na apoštola Petra: pri Poslednej večeri pred všetkými vyhlasuje a sľubuje Ježišovi: „Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem. ... Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa. Podobne hovorili aj ostatní učeníci“ (Mt 26,33.35). Zabudli však na to, že z vlastnej sily nedokážeme byť verní. Verní dokážeme byť len v sile Baránka, ktorý položil za nás svoj život. On, ktorý vzal všetko utrpenie na seba, nám vytrpel aj silu správne zaobchádzať s bolesťou. Vernosť, ktorá je skúšaná predovšetkým v ťažkých až nebezpečných situáciách, je darom a ovocím prijatia Ducha Svätého. Ani apoštoli nedokázali zostať verní Ježišovi, mali panický strach z utrpenia, hoci ho milovali. Boli príliš slabí a sami to nedokázali zmeniť. Až príchodom Ducha Svätého na Turíce ich naplnila odvaha a sila, aby neochvejne hlásali Pravdu a dosvedčovali svoju vieru vernosťou aj za cenu vlastného života. A tak zrazu, keď ich dali zbičovať, odchádzajú z veľrady natešení, že boli uznaní za hodných znášať potupu pre Ježišovo meno (porov. Sk 5,40). Pán Ježiš vzal na seba všetko utrpenie, aby sme ho my ľudia dokázali niesť v láske a dokonca zaň ďakovať, ako za príležitosť preukázať Ježišovi svoju vernosť a lásku a možnosť byť s ním hlboko zjednotení.

⇨ U Boha si môžeme byť vždy istí jeho láskou, na neho sa môžeme vždy spoľahnúť. Je tu teda niekto, kto nás bezpodmienečne nekonečne a nemenne miluje. A preto sa mu môžeme bezvýhradne odovzdať. To neplatí len pre tých, ktorí sa celým srdcom zasväcujú Bohu, ale pre každú ľudskú dušu, ktorá v prvom rade patrí Bohu. Boh ju stvoril a len On sám ju dokáže naplniť a urobiť šťastnou. A jedine z tejto Božej vernej lásky môžeme čerpať do našich vzájomných vzťahov, či už je to v priateľstve alebo v manželstve, ak chceme zostať verní.

VERNOSŤ BOHU – VERNOSŤ KRSTNÉMU POVOLANIU

Každý kresťan je povolaný k svätosti a ako Kristov učeník je poslaný vydávať o ňom svedectvo. Vernosť Kristovi a jeho učeniu je aj v dnešnej dobe tou najúčinnejšou formou evanjelizácie. V krste sme prijali záväzok, ktorý sme potvrdili vo sviatosti birmovania a obdržali sme na to aj potrebnú „výbavu“ – dary Ducha Svätého, aby sme dokázali obstáť a prinášať ovocie, podľa ktorého svet pozná, že patríme Kristovi.

Pre prvých kresťanov bolo rozhodnúť sa pre vieru krokom veľkej odvahy. Žiť vieru znamenalo žiť úplne inak, ako žila vtedajšia spoločnosť. V tom čase kresťania nepoznali polovičatosť. To, čo dnes nazývame oportunistom (raz žijem podľa viery, inokedy sa prispôbim vonkajším okolnostiam) je úplne v rozpore s vernosťou Kristovi. Dejiny Cirkvi nás učia o mnohých mučeníkoch pre vieru; často to boli dokonca deti, ktoré neustúpili pred hrozbami, ani pred utrpením a ani tvárou v tvár smrti. Aj dnes sú v niektorých krajinách sveta kresťania prenasledovaní. A čo my? Ako žijeme my kresťania katolíci našu vieru u nás na Slovensku? Sme verní Ježišovi a jeho evanjeliu v každodennom živote, alebo sme vieru zredukovali na nedelňé chodenie do kostola, nejakú tú modlitbu, dodržiavanie vybraných prikázaní a z času na čas dobročinnú akciu? Je to potom ale skutočne viera, alebo len hodnotový systém, podľa ktorého sa viac či menej riadime?

Naša viera je odpoveďou na Božiu vernosť, je vzťahom dôvery k Bohu, je to vzťah s Ježišom a vyjadruje sa vernosťou tomu, komu sme uverili – a to za každých okolností, nehladiac na to, či nám to prináša výhody alebo nevýhody. Sme vďační, že už v našej krajine nezažívame prenasledovanie Cirkvi a nikto nám za to, že sme kresťania, nesiaha na život. No aj dnes nás môže vernosť Kristovi stáť posmech, pohrdanie, niekedy aj stratu pracovného miesta. Povzbudzujme sa slovami Svätého

písma, ako nám ich napísal sv. Pavol: „Ale Pán je verný; on vás bude posilňovať a chrániť pred Zlým“ (2 Sol 3,3).

Katechizmus Katolíckej cirkvi uvádza štyri piliere katolíckej viery: vyznanie viery, slávenie kresťanského tajomstva, Božie prikázania a kresťanská modlitba. To je aj spôsob ako my veriaci (my verní) vydávame svedectvo o svojej viere: že vyznávame a hlásame jednotlivé články viery, slávime liturgiu a veríme v reálnu prítomnosť Pána Ježiša v Eucharistii, verne žijeme podľa Božích prikázaní a sme verní v modlitbe, ktorá nás posilňuje a ktorou sa prihovárame za tých, ktorí ešte neveria.

V každom čase a v každej spoločnosti nám Ježiš dáva možnosť vyznať ho pred ľuďmi. Sv. pápež Pavol VI. vo svojej apoštolskej exhortácii Evangelii nuntiandi o tom píše takto: „Predovšetkým treba zdôrazniť toto: Pre Cirkev prvým evanjelizačným prostriedkom je svedectvo skutočne kresťanského života, v ktorom sa človek úplne oddá Bohu a pritom s neobmedzenou horlivosťou miluje svojho blížneho. ...dnešný človek počúva radšej svedkov než učiteľov, a tých počúva len vtedy, ak sú zároveň svedkami. Dobré to vystihol svätý Peter vo svojom popise čistého a bezúhonného života, ktorý získava bez slov tých, čo neveria slovu. Teda Cirkev privedie svet k evanjeliu predovšetkým svojím správaním sa a životom, t. j. životom vo vernosti Kristovi...“ (EN 41).

VERNOSŤ V MANŽELSTVE

Dnešná spoločnosť je charakterizovaná mnohými problémami, jeden z nich je kríza záväzku. Hovorí sa aj o kultúre fragmentu, provizórnosti, „záväzkov, ktoré nezaväzujú“. Ľudia sa na život pozerajú veľmi relatívne, a preto sa im nezdá ani možné robiť permanentné záväzky. Zvyknú si ponechať zadné únikové dvierka, aby v prípade potreby mohli z daného projektu, či nastúpenej cesty vycúvať. Namiesto toho, aby problémy riešili, utekajú od nich. Nevstupujú do manželstva, nedokážu oddať svoj život stálemu životnému stavu ako je kňazstvo a rehoľný život, alebo svoje záväzky ľahkovážne opúšťajú. Predstavme si však pilota, ktorý by pri najmenších ťažkostiach použil padák a vyskočil z dopravného lietadla. A pritom by mohlo ísť o poruchu, ktorá by bola pri troche námahy riešiteľná. Pilot, či kapitán lode predsa nemôže zdupkať a ponechať jemu zverených ľudí napospas osudu a zachraňovať seba.

Bez záväzku nie je možné vybudovať nič trvalé. Manželský sľub, ktorý si snúbenci hovoria verejne slovami, je darom seba samého. V češtine je to veľmi pekne vyjadrené v sobášnom obrade, kde namiesto „beriem si teba“ sú slová: „odevzdávám se tobě“ a „přijímám tě“. Znamená to úplne sa vložiť do povolania, ktoré Boh zveruje manželom. Je to sám Boh, kto spája manželov. („Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje“ Mt 19,6). Tento okamih je potrebné si nielen pripomínať na výročie sobáša, ale každodenne aj čerpať silu z prijatej sviatosti. Vernosť v láske, manželskú sľubu, ale aj priateľstvu, sa neodmysliteľne spája s milosrdenstvom. Je ľahké milovať, keď je všetko v poriadku, možno počas prvých mesiacov a rokov manželstva, ale keď príde kríza, keď prídu problémy, choroba, ani vtedy neprestať milovať, to sa nazýva milosrdenstvo, pretože skutočná láska je verná. Skutočná láska žije z milosrdenstva.

☞O vytrvalej vernosti a oddanosti hovorí aj film *The Vow* (Manželský sľub), natočený podľa skutočnej udalosti. Počas jedného zimného večera sa manželia stanú účastníkmi dopravnej nehody. Muž vyviazne bez škrabanca, ale úraz hlavy pripraví ženu o všetky spomienky na vzťah s manželom. Nespoznáva ho a on musí bojovať o jej priazeň a lásku znova, úplne od začiatku, akoby sa stretli po prvýkrát.

Na manželstvo, tak ako na kňazstvo a rehoľné zasvätenie je potrebné sa pripravovať. Doma v rodine sa deti učia byť vernými Pánu Bohu pravidelnou modlitbou, prijímaním sviatostí, spoločnou návštevou bohoslužieb. Lebo komu chýba vernosť Bohu, nebude mať silu byť verný ľuďom. Deti vidia na svojich rodičoch, či sú k sebe úctiví, alebo si nadávajú, či sú si verní alebo nie. Neverou manželov trpia aj deti. Hoci sa to v dnešnej dobe prezentuje ako normálna vec, že sa rodičia rozchádzajú, deti rozvedených rodičov veľmi trpia. Cítia, že sú nespravodlivo pripravené o svoje právo vyrastať v úplnej rodine.

Nevera, ako každý hriech najprv začína pukušením v myšlienkach a túžbach. Človek je slabý, a preto tak veľmi potrebuje Božiu pomoc, nedokáže sa sám urobiť šťastným. To bol aj prípad prarodičov Adama a Evy, ktorí si sami chceli vziať zakázané ovocie, sami chceli rozhodovať nad tým, čo je pre nich dobré. Dali Bohu najavo, že ho nepotrebujú a že sa dokážu postarať sami o seba. S pocitom, že On im to nedopraje, že ich nemá dostatočne rád. Narušený vzťah s Bohom mal za následok narušenie vzťahu medzi mužom a ženou. Preto je potrebné vrátiť sa k Bohu, ktorý je vždy verný človeku. A hoci prví ľudia sklamali a boli neverní, Božia odpoveď bolo zjavenie plánu spásy. Poslal svojho jediného Syna, aby nás zachránil. Jeho veľké milosrdenstvo nám bolo zjavené a darované na kríži. Kríž, na ktorý manželia prisahajú svoju vernosť, nech je preto na viditeľnom mieste v každej rodine! Pretože tejto milosrdnej láske sa učíme po celý život, ale najviac v nej máme možnosť rásť v ťažkostiach – tých veľkých, ale aj malých každodenných. Láska žije z odpustenia. Ako dobre poznáme situácie, keď je večer potrebné si navzájom odpustiť, byť k sebe opäť dobrí a láskaví, a potom je všetko v poriadku, všetko je odpustené. Nech je vašou posilou a útechou pohľad na Ukrižovaného!

☞ Pápež sv. Ján Pavol II. sa často obracal na mladé páry na svojich cestách a vo svojich príhovoroch. Im adresoval aj tieto slová: „Nedá sa žiť len na skúšku, ako sa nedá na skúšku zomrieť. Nedá sa na skúšku milovať alebo len na skúšku a načas človeka prijať... Nastúpiť na cestu manželského povolania znamená učiť sa snubnej láske deň čo deň, rok čo rok; tej láske, ktorá zahrňa telo i dušu, láske, ktorá je trpezlivá, dobrotivá, ktorá nie je sebecká,... nemyslí na zlé; láske, ktorá sa ,raduje z pravdy'; láske, ktorá ,všetko znáša'. Takejto láske je potrebné sa naučiť, keď má vaše budúce manželstvo obstáť v celoživotnej skúške.“ (18. 11. 1980)

VERNÁ LÁSKA NÁS PREMIEŇA, VERNÁ LÁSKA NÁS LIEČI

Keď Japonci zaútočili na Pearl Harbor, Američania im to následne opätovali. Na Hirošimu a Nagasaki padli atómové bomby. Na Filipínach, kde bolo tiež umiestnené americké vojsko, takisto došlo k potýčkam medzi Japoncami a Američanmi. Major Horypostel a jeho manželka, ktorí boli v tom čase na Filipínach, sa napokon na niekoľko rokov dostali do tábora, kde o sebe nič nevedeli ani nepočuli.

Po vojne sa americký major vrátil do Spojených štátov a začal pátrať po svojej manželke, ale nemohol ju nikde nájsť. Potom obdržal dobrú správu, že jeho manželka prežila, a samozrejme ju chcel hneď vidieť. Aj ona bola po vojne prevezená do USA, ale aký šok: bola malomocná a armáda ju poslala na juh do tábora uzavretého vysokým ostnatým drôtom a úplne izolovaného – takpovediac do tábora smrti, kde vlastne len čakala na svoj koniec. Jej manžel ju ale chcel za každú cenu vidieť a táto dráma dvoch milujúcich manželov sa stala známou aj v médiách. No napriek publicite a mnohým prosbám mu nebolo dovolené ju vidieť a samozrejme, že sa s ňou nemohol stretnúť, hoci bol dokonca ochotný žiť s ňou v tábore medzi malomocnými. Láska je však matkou vynaliezavosti. A tak si kúpil pozemok veľmi blízko tábora a postavil si tam dom. Odtiaľ sa mohol každý deň rozprávať so svojou ženou, ktorá prichádzala k plotu. Ich láska bola veľmi hlboká. A čo sa stalo? Po troch mesiacoch bola pani Horypostelová úplne vyliečená z malomocenstva! Verná láska jej manžela úplne uzdravila túto smrteľne chorú ženu! Prípad bol zdokumentovaný a stal sa známym v celých Spojených štátoch.

VERNOSŤ VYSVÄTENIU A ZASVÄTENIU

O psovi sa zvykne hovoriť, že je verný priateľ človeka. Stal sa symbolom vernosti. Čo to má do činenia zo zasväteným životom? **Svätý Dominik** sa pokladal za „Božieho psa“; a jeho nasledovníci, dominikáni, sa neurazia, keď sa im hovorí, že sú „Domini canes“, čo po latinsky znamená „Pánovi psi“. **Svätá Matka Tereza** povedala: „Boh nás volá k vernosti, nie k úspechu.“ V živote sv. Jána M. Vianeya však vidíme aj to, že vernosť je zároveň cestou k úspechu, ako ho chce Boh.

Keď **Ján Mária Vianney** prišiel do malej, odľahlej dedinky Ars, ktosi ho prijal s poznámkou: „Tu sa už nedá nič robiť!“ – „Tak je treba urobiť všetko,“ odpovedal svätec. Okamžite sa

pustil do práce. A s čím začal? Vstal o druhej hodine ráno a išiel do tmavého kostola pred oltár. Tam sa pomodlil breviár, rozjímal a pripravil sa na svätú omšu; po sv. omši zotrval dlho v ďakovnej modlitbe a zostal kľačať na zemi až do poludnia, bez toho, aby sa oprel, s ružencom v ruke a s očami obrátenými k svätostánku. Robieval to takto dlhú dobu, až kým bol nútený zmeniť svoj program. Eucharistický Pán a Panna Mária postupne priviedli do tejto chudobnej farnosti toľko ľudí, že kostol už nedokázal pojať davy a spovednicu kňaza obliehali nekonečné rady kajúcich sa hriešnikov. Svätec musel denne počúvať spovede desať až osemnásť hodín. Ako sa dá táto zmena vysvetliť? Bol tu len chudobný kostol, holý oltár, opustený svätostánok, stará spovednica a chudobný kňaz s veľmi malým nadaním. Ako sa mohla stať taká zázračná zmena na tomto opustenom mieste? Pastoračná ruina sa stala vzorovou farnosťou, do ktorej prichádzali ľudia nielen z celého okolia, ale aj z rôznych kútov sveta, aby vo sviatosti pokánia znovu nadobudli pokoj a začali nový život.

Ján Mária Vianney pritom nebol mužom nových ideí, ani veľkých pastoračných stratégií. Vedel o svojej nedostatočnosti, o svojom slabom teologickom vzdelaní. To ho robilo skromným a pokorným a umožňovalo mu spoliehať sa len na Boha a očakávať všetko od neho. Na jeho živote a pôsobení sa uskutočnili Pánove slová sv. Pavlovi: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti“ (Kor 12,9). Ján Mária Vianney dal svojou vernosťou priestor Božej veľkosti a Božiemu pôsobeniu.

O kňazskom povolaní sv. Ján Mária Vianney povedal v jednej zo svojich kázni: „Kňaz je človek, ktorý dostal od Boha všetku jeho moc. ... Keď kňaz udeľuje rozhrešenie, nehovorí: ‚Boh ťa rozhrešuje, ale ‚Ja ťa rozhrešujem‘. Pri premenení nehovorí ‚Toto je Pánovo telo, ale ‚Toto je moje telo. Keby sme nemali sviatosť kňazstva, nemali by sme medzi nami Pána. Kto ho vložil do svätostánku? Kňaz. Kto prijal vaše duše do spoločenstva Cirkvi, keď ste sa narodili? Kňaz. Kto ich sýti, aby mali silu k pozemskej púti? Kňaz. Kto ich pripravuje, aby mohli stať pred Bohom vykúpaní v Kristovej krvi? Kňaz. Vždy kňaz. Keď vaša duša upadne do smrteľného hriechu, kto vás vzkriesi k životu? Len kňaz. Nenájdete žiadne dobro, ktoré pochádza od Boha, aby za ním nestál kňaz. ... Kňazstvo je skutočne niečo nesmierne veľké. Kňaz to plne pochopí až v nebi. Keby sme na zemi pochopili, čo je kňazstvo, zomreli by sme – nie však z dojatia, ale z lásky. Kňaz však nie je kňazom sám pre seba – nemôže sám sebe udeliť rozhrešenie ani inú sviatosť. Kňaz nežije pre seba, kňaz žije pre vás. Keď chce niekto zničiť náboženstvo, útočí najskôr na kňaza, pretože tam, kde nie je kňaz, kde nie je obeta svätej omše, nie je Boží kult. Kňaz je láskou Ježišovho Srdca. Keď stretnete kňaza, myslite vždy na Ježiša.“

VERNÝ PRIATEĽ

V Knihe Sirachovcovej čítame: „Verný priateľ je ako mocná pevnosť, kto takého nájde, nájde si poklad. Verného priateľa nemožno kúpiť a hodnota jeho vernosti sa nedá vyvážiť zlatom a striebrom. Verný priateľ je akoby liek nesmrteľného života a tí, ktorí sa boja Pána, nájdu ho“ (Sir 6,14-16).

Verný priateľ zostáva pri nás aj keď je ťažko. Aj vtedy, keď naše správanie nie je podľa jeho predstáv, keď dokonca urobíme niečo, čo toho druhého zraní. Verný priateľ nás len tak ľahko neopustí, nevzdá sa. V priateľstve má miesto aj ľudská slabosť a nedokonalosť, aj zlyhanie a hriešnosť. Veď každý z nás potrebuje odpustenie. Preto sa učme byť k sebe dobrí, milosrdní, preukazovať si navzájom milosrdnú lásku, ak chceme byť ako priatelia verní.

PRÍBEH Z VOJNOVÉHO OBDOBIA

Stalo sa to počas 2. svetovej vojny. Prišlo k ťažkému boju, mnohí boli zranení, veľký počet mŕtvych. A všetci ostatní sa rýchlo stiahli do zákopov. V tom jeden vojak zbadal, že jeho priateľ chýba. Niektorí mu vraveli, že ho videli zraneného, možno už je mŕtvy. „Musím sa k nemu vrátiť“, hovorí vojak a prosí dôstojníka o povolenie vrátiť sa na bojisko. „To neprichádza do úvahy, už je zaiste mŕtvy.“ – „Ale on je môj priateľ.“ – „Nie, v žiadnom prípade nebudeš riskovať, len ho nájdeš mŕtveho a ty sám sa vrátiš

polomŕtvy, ak vôbec.“ – „Ja musím, ja som mu to slúbil. Navzájom sme si slúbili, že jeden druhému pomôžeme, ak niekto z nás bude zranený.“ – „To je mi jedno, čo ste si slúbili, ty zostaneš tu, potrebujeme každého vojaka živého.“ – „Odmietam poslušnosť vášmu rozkazu, idem na bojové pole.“ A tak aj urobil. Vrátil sa ťažko zranený, nesúc na chrbte mŕtveho priateľa. Dôstojník, ktorý nerozumel pravému priateľstvu povedal: „Čo som vravel – vrátiš sa zranený a on je mŕtvy, na čo to bolo dobré.“ Na to vojak odpovedal: „Nie, bolo to inak. Keď som k nemu prišiel, ešte žil. Spoznal ma a z posledných síl mi povedal: ‚Horst, ja som to vedel, že prídeš.‘“ Ako vyslovil tieto slová, zomrel aj tento verný priateľ.

PÁN JEŽIŠ A JEHO PRIATEĽ LAZÁR

Vo Svätom písme sa nám nezachovalo ani jedno Lazárovo slovo, ale dozvedáme sa, že bol Ježišovým priateľom. Byť nazvaný Ježišovým priateľom, to je naozaj niečo výnimočné. Ježiš sa mu zveroval, hovoril mu o svojom utrpení, o úmysloch svojho srdca. Priateľstvo žije z dôvery. Je to srdce, ktoré druhému rozumie. Najhlbšie priateľstvo je také, ktoré má ako spoločný cieľ Boha. Priateľstvo medzi Ježišom a Lazárom nebolo výlučné, ale zahŕňalo aj iných. Anna Katarína Emmerichová vidí, že Nikodém prišiel k Ježišovi prostredníctvom Lazára. Lazár pre neho zorganizoval nočný rozhovor. Lazár bol Ježišovi útechou vo chvíľach, keď sa apoštoli zaoberali vlastnými potrebami. Panna Mária mala určite tiež niekoho, o koho sa mohla navonok oprieť.

Pán Ježiš chce byť aj naším priateľom. Hovorí: „Už vás nenazývam sluhami... Nazval som vás priateľmi“ (Jn 15,5). Evanjelista a apoštol Ján bol prvý, kto zakúsil Ježišovo nežné priateľstvo. Keď prišiel k Ježišovi po prvýkrát, Ježiš sa im láskavo prihovril. Zaiste sa ich pýtal ako sa volajú a čo robia. Pre Jána to bolo niečo celkom nové. Bol učeníkom Jána Krstiteľa, ktorý hovoril veľmi odlišne. Takže to bolo pre Jána čosi nepoznané, že tento rabbi bol k nim taký láskavý. To mu zostalo hlboko v srdci. A preto, ako o Jánovi hovorí sv. Hieronym, keď bol apoštol už staručký, nevládný, všetko zhrnul do jediného a len to opakoval: „Dietky, milujte sa navzájom!“

Ak nedokážeme byť v prvom rade pre druhých dobrým priateľom, nemôžeme byť dobrou matkou, dobrým otcom. Ježiš bol najprv priateľ. Mária bola najskôr priateľkou pre každého, s kým sa stretla. Priateľ najprv vidí dobro. Priateľstvo netreba očakávať, ale ho žiť vo vzťahu k druhým. Byť spoľahlivým a verným priateľom na ceste k Bohu, na ceste čnostného života. To, čo každé priateľstvo obzvlášť potrebuje, je vernosť. Vernosť aj vtedy, keď vidíme chyby.

Dojemné je Ježišovo priateľstvo k Judášovi. Ježiš nikdy neodvolal svoje priateľstvo k nemu. Dokonca mu pri Poslednej večeri podáva smidku lásky a vďačnosti, ktorú otec rodiny počas Veľkonočnej večere mohol dať tomu, komu chcel prejavíť svoju mimoriadnu náklonnosť, lásku a vďaku. Je to ponuka Ježišovej lásky a vernosti. Chce si získať Judáša, aby sa vzdal svojho plánu. Ale on túto ponuku odmietol. Dokonca aj v Getsemanskej záhrade, keď ho Judáš zrádza bozkom, ešte dúfa, že si to rozmyslel, že bozk priateľstva je úprimný. Ale potom vidí ozbrojenú kohortu a vie, že ho zradil.

Aj u nás ide opakovane o vernosť a neveru. Vo veľkých veciach sme väčšinou s Božou pomocou verní, ale v malých každodenných povinnostiach už menej. Vernosť v maličkostiach je oveľa ťažšia ako jednorazovo obstať vo veľkej veci. Oveľa viac vernosti vyžaduje každý deň priniesť 50 zápaličiek jednu po druhej, ako raz jeden ťažký kmeň stromu. Pán Ježiš jasne hovorí: „Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom“ (Lk 16,10).

Ako to vyjadril aj sv. František Saleský: „Boh očakáva od nás skôr vernosť v malých veciach, ktoré máme na dosah, ako veľkú túžbu po veciach veľkých, na ktoré sotva budeme mať príležitosť.“ Budme preto verní aspoň krátkej ale pravidelnej rannej modlitbe, verne prichádzajme na sv. omšu ak sa dá čo najčastejšie, budme verní v modlitbe svätého ruženca, v adorácii, obnovujme si naše zasvätenie Panne Márii, verne si plňme záväzky svojho povolania a obnovujme si pravidelne sľuby – manželské, rehoľné, kňazské, verne plňme sľuby, ktoré sme dali ľuďom. A zverme našu vernosť Kristovi do rúk Panny Márie Vernej – Virgo fidelis. Sv. Ján Pavol II. povedal: „Vtelenie Slova záviselo od Máriinej vernosti. Život Krista vo svete závisí od vašej vernosti.“

KONKRÉTNE KROKY

1. Vernosť sa ukazuje v každodennosti. Spytujme si niekedy svedomie z pohľadu vernosti: Je Boh v mojom živote na prvom mieste? V čom nie som verný v živote viery? Čo mi robí ťažkosti? Pravidelná modlitba ráno a večer? Nedelňá svätá omša? Prichádzam do kostola načas? Pristupujem k sviatosťam? Dodržiavam pôst, dávam almužny? V ktorých oblastiach nie som úplne verný Bohu a ako to môžem zmeniť?
2. Vernosť je prejavom lásky. Božia Láska – Duch Svätý chce, aby sme prinášali ovocie lásky a vernosti a neustále nás k tomu vnútorne pobáda. Budme pozorný voči tichým vnuknutiam Ducha Svätého, lebo ako píše svätá sestra Faustína Kowalská: „Vernosť vnuknutiam Ducha Svätého je najkratšou cestou k svätosti.“
3. Vyprosujme si počas tohto mesiaca milosť zostať vždy verný svojmu povolaniu – zasväteniu, vysviacke, manželovi/manželke. Nech sme verní už v myšlienkach a túžbach a ak sme v tom zlyhali, nájdime spôsob, ako obnoviť svoju prvotnú lásku a nanovo sa usilovať o vernosť.
4. Učme naše deti vernosti a lojálnosti voči rodine, súrodencom, triede, škole, priateľom, farnosti, diecéze, aby z nich vyrástli ľudia s trvalými hodnotami, na ktorých sa druhí budú môcť spoľahnúť.